

Historisk utvikling av bærekraftbegrepet - balanse og næringsnøytralitet

**FHF, Havbruk samling
13. Oktober 2015 - Gardermoen**

**Otto Andreassen
Kine Marie Karlsen
Roy Robertsen
Ann Magnhild Solås**

Dagens snakk

- Rammer for utvikling av havbruk
- Bærekraftbegrepet
- Historisk utvikling
- Næringsnøytralitet
- Konklusjon

Store muligheter og ambisjoner for havbruk

Forrige regjering:

"Norge skal være verdens fremste sjømatnasjon"

Ny regjering:

"Regjeringen vil følge opp visjonen om en flerdobling av verdiskapingen i næringen de neste tiårene.."

"Jeg kaller laksen Norges Ikea. Oppdrett er en fantastisk næring." (Erna Solberg).

FHL:

– 2,7 millioner tonn laks og ørret i 2025 (FHL)

NTVA, DKNVS, SINTEF:

– 5 millioner tonn laks og ørret i 2050

Rammene er ikke alltid tilpasset vekstambisjonene

Hva er bærekraftig utvikling ?

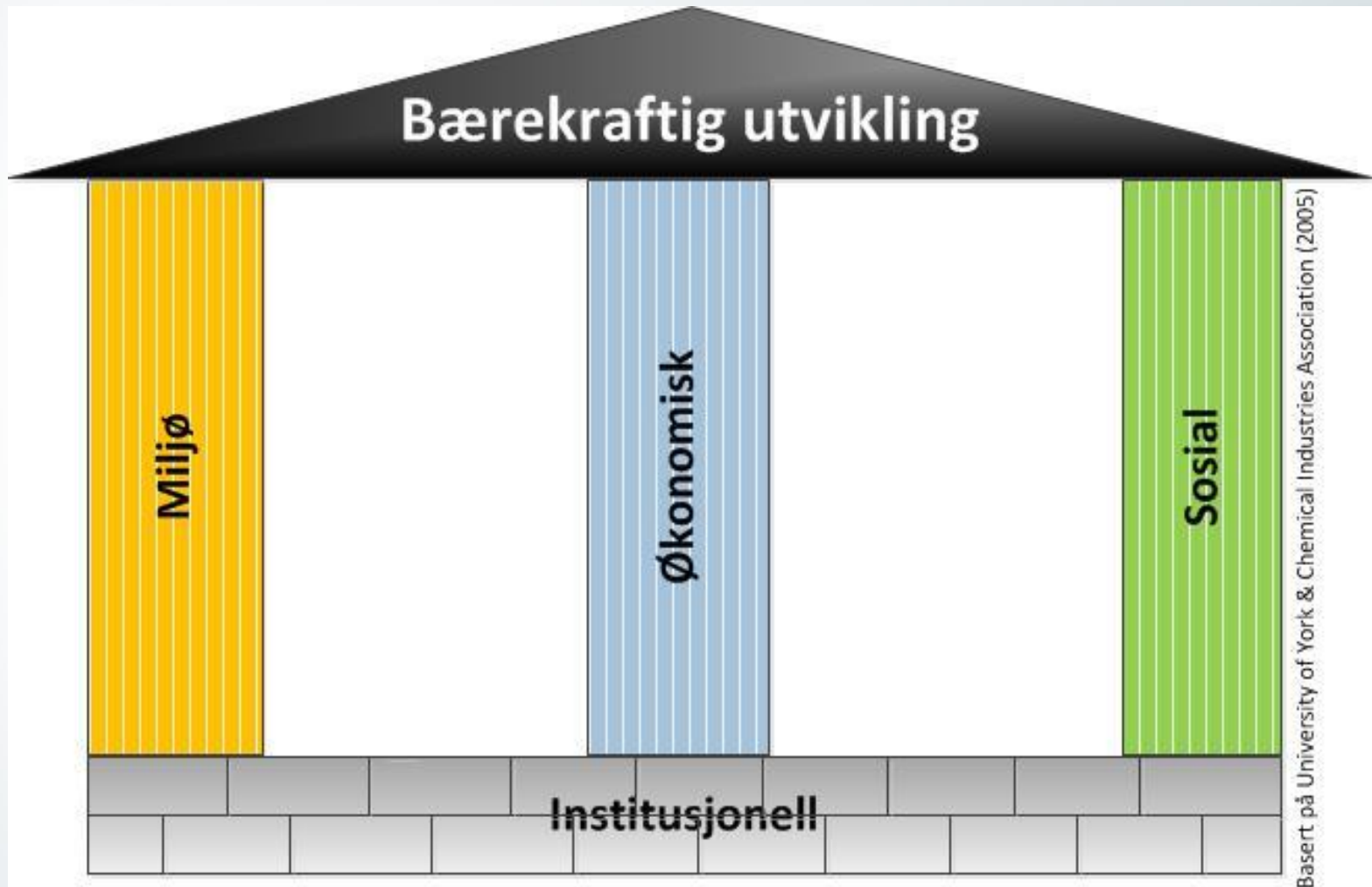

“... en samfunnsutvikling som imøtekommer dagens konsumbehov uten å forringe mulighetene for kommende generasjoner til å få dekket sine”

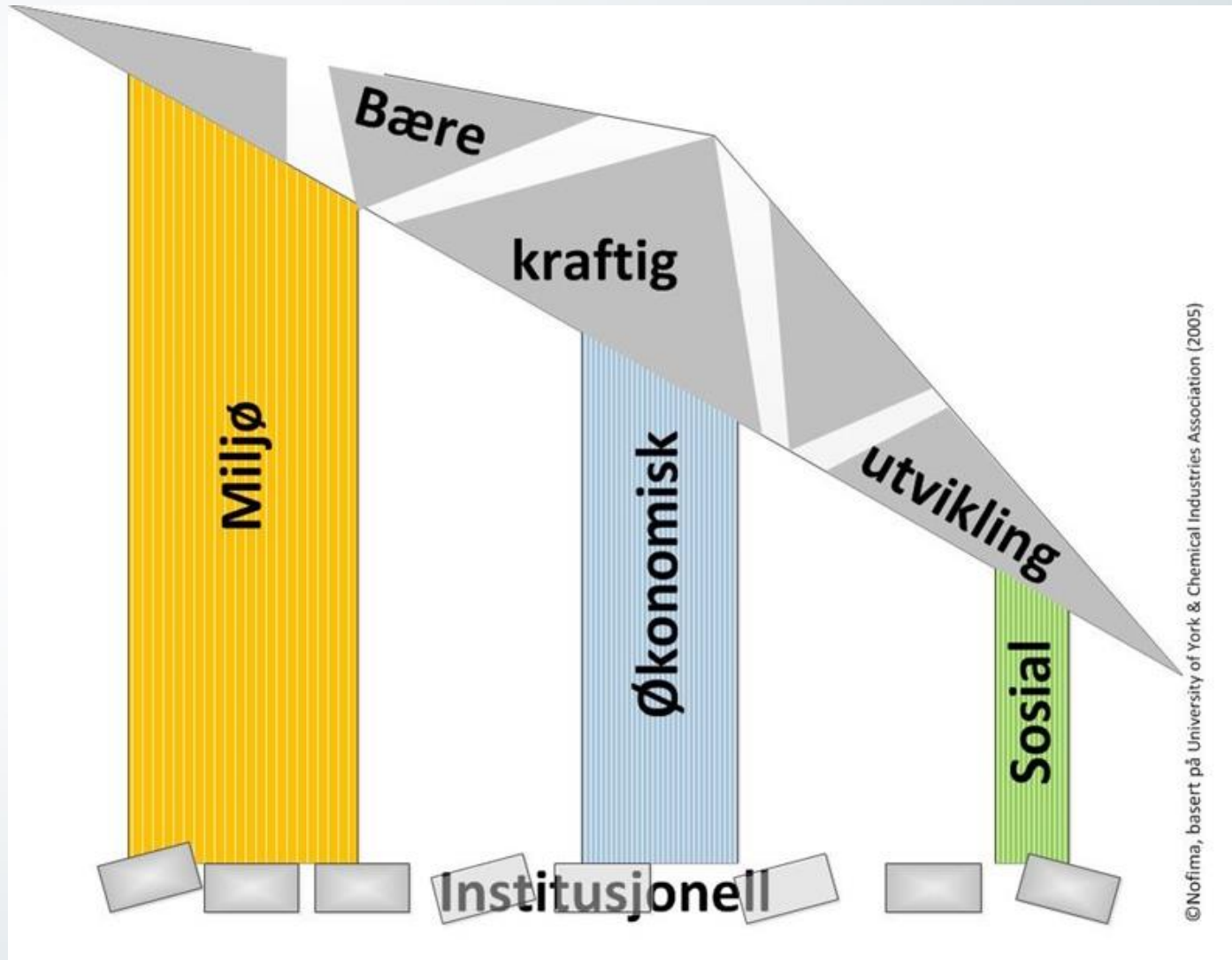
Brundtland Kommisjonen, 1987

De tre pilarene for bærekraftig utvikling

Ubalansert og svak konstruksjon

Bærekraftsmål i Norsk politikk

Den overordnede målsetningen for det norske samfunnet er at utviklingen skal være **økonomisk, sosialt og økologisk bærekraftig**.

Fiskeoppdrettsloven i 1991

- Første rettslige manifestasjon av bærekraftsmålet i Norge
- "Formålet med loven er å bidra til **at oppdrettsnæringen kan få en balansert og bærekraftig utvikling** og bli en lønnsom og livskraftig distriktsnæring"

Akvakulturloven 2005:

- "Loven skal fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft **innenfor rammene av en bærekraftig utvikling**, og bidra til verdiskaping på kysten"

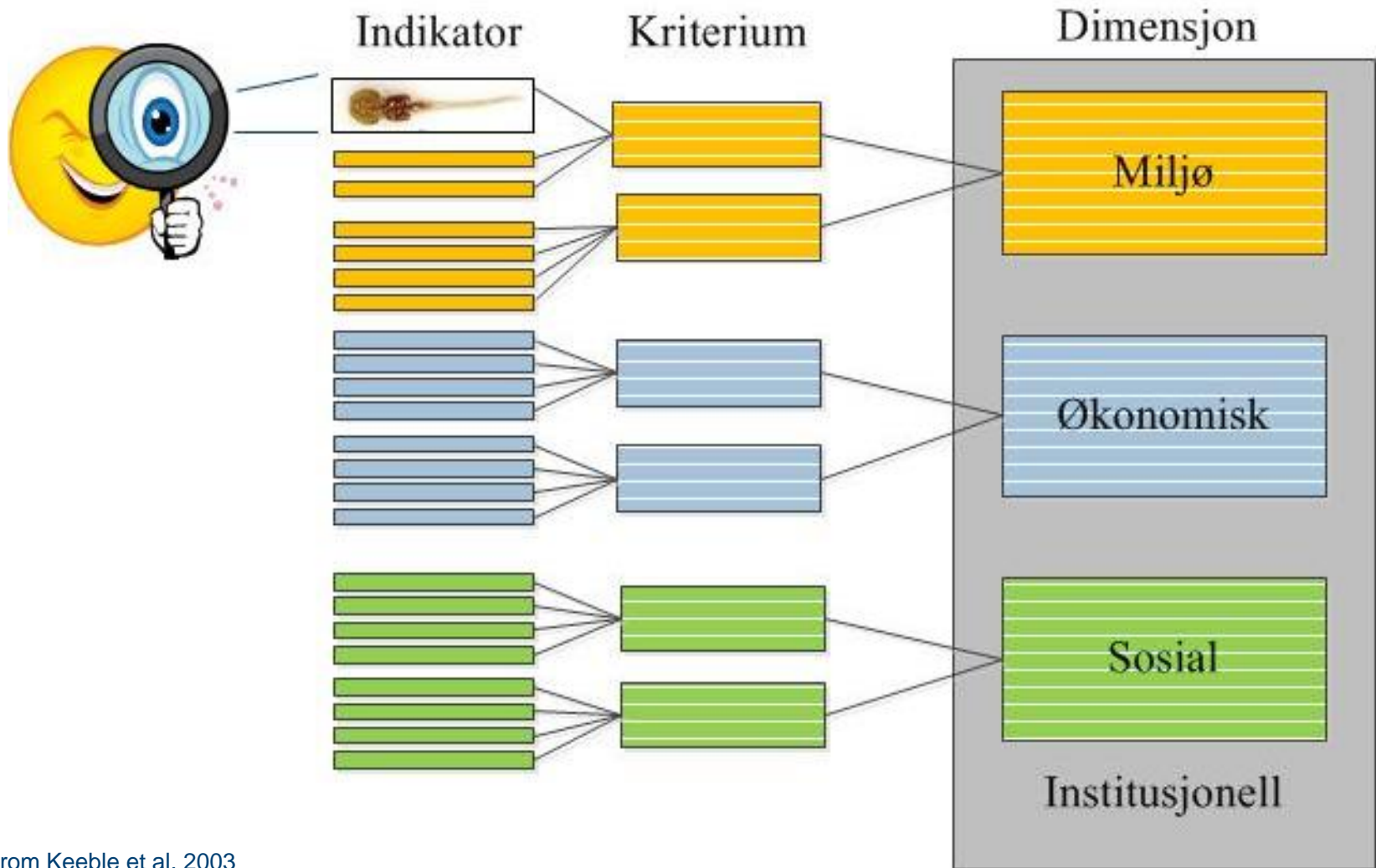

Strategi for en miljømæssig bærekraftig havbruksnæring

NORWEGIAN MINISTRY OF
FISHERIES AND COASTAL AFFAIRS

Hvordan defineres havbruksnæringens bærekraft ?

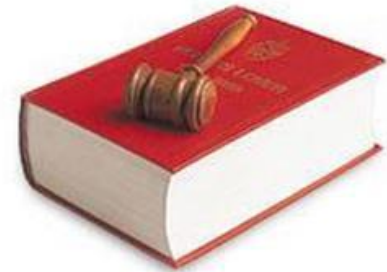
Dette henger sammen!

Sosial bærekraft
Konflikter

Miljømessig bærekraft
Lusas påvirkning på miljøet

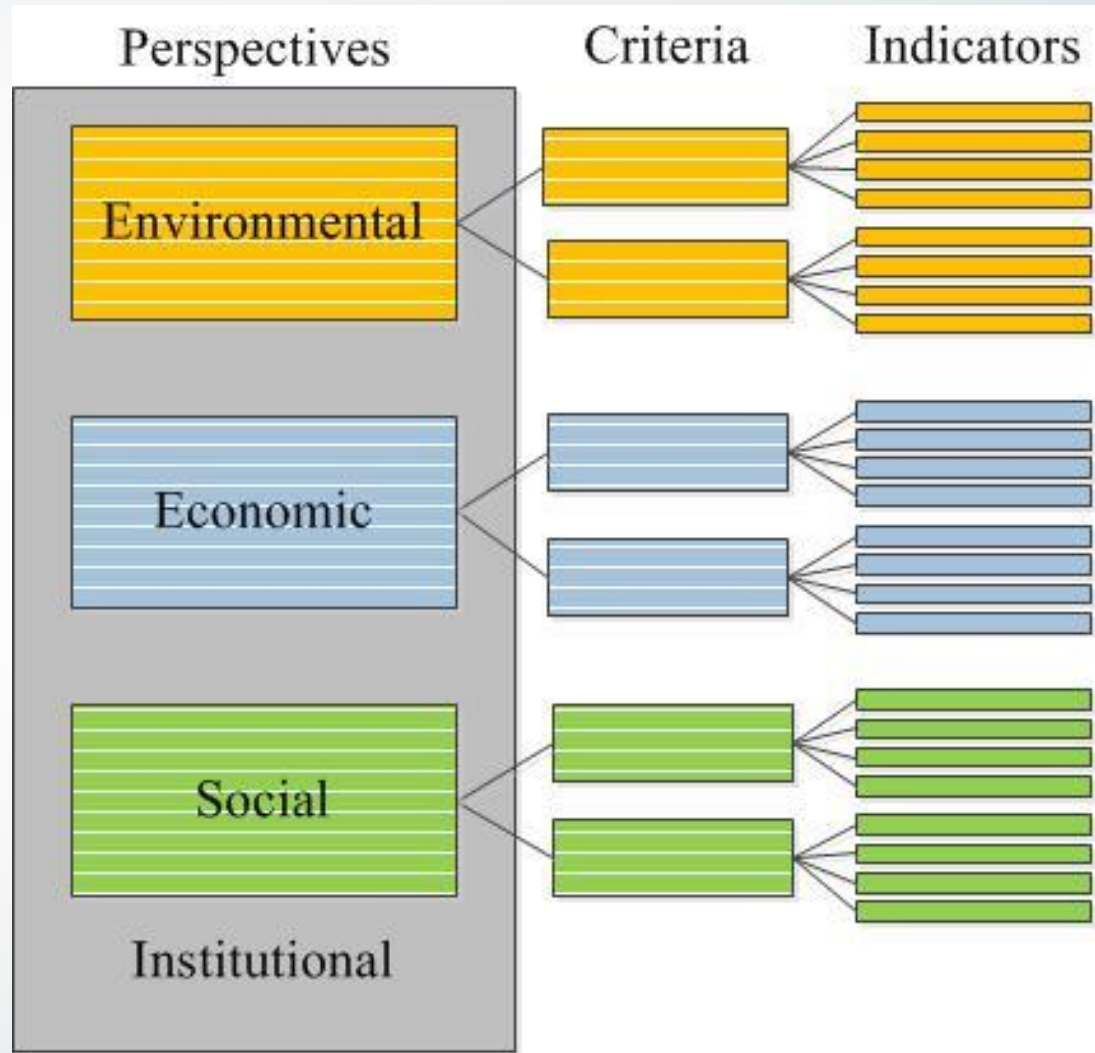

Institusjonell bærekraft
Lusekrav i regelverket

Økonomisk bærekraft
Luseovervåkning og -bekjemping

Breiere perspektiv er nødvendig

1981

...1983, 1985, 1988, 2002, 2003, 2006, 2009....

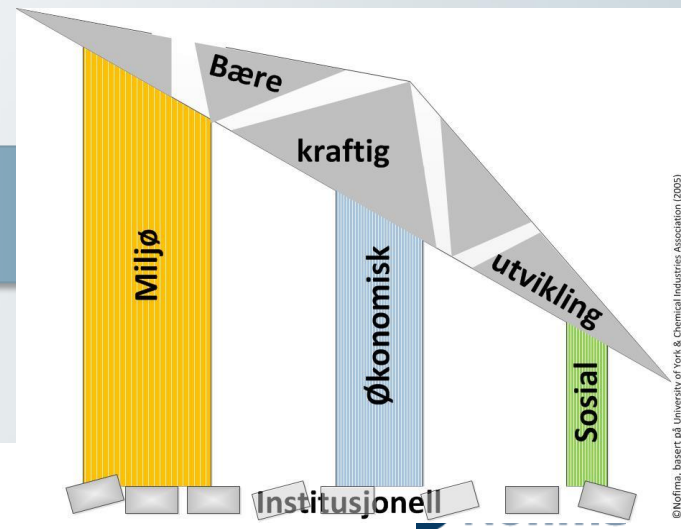
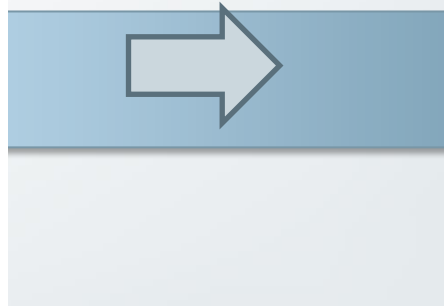
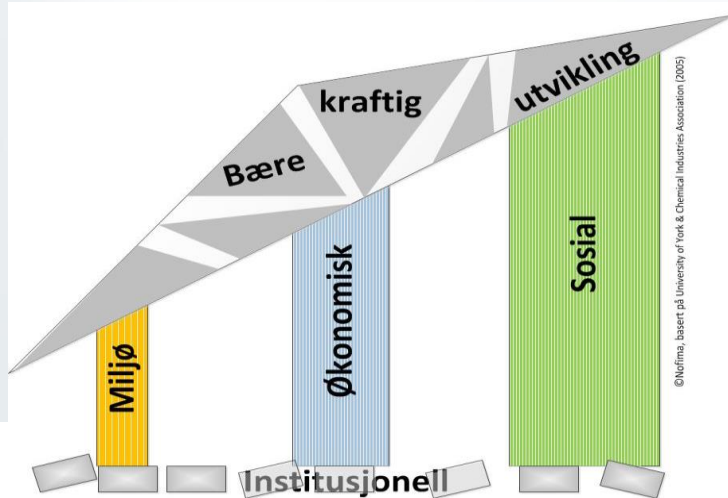
2013

2014

2015

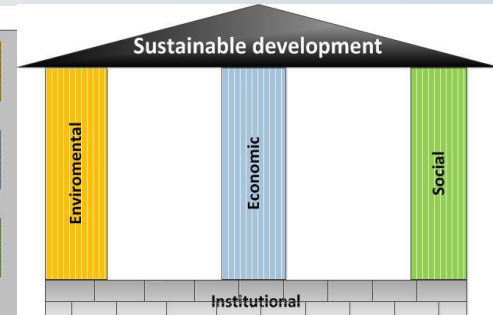
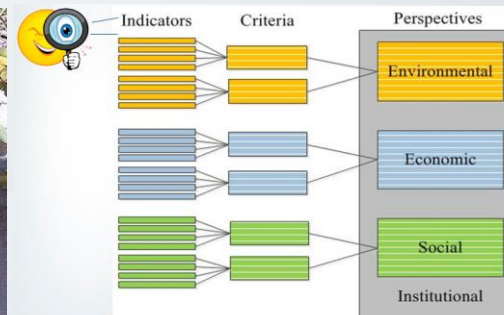
- Driver er eier
- Distrikt med bosettingsutfordringer
- Interesser i annen næring utelukkes, (unntak for fiskere, bønder ol.)

- Grønne konsesjoner
- Nye teknologiske og driftsløsninger som reduserer miljøutfordringene
- Budrunde
- Kravet til vekst – kun en miljøindikator
- 0,1 lus

Bærekraftsregimet er utfordrende

- *"Miljøhensyn skal være det eneste vurderingstemaet for om vekst skal tilbys eller ikke"* Nærings- og fiskeridepartementet , 24.11. 2014
- *"Sykdom i oppdrett skal ikke ha bestandsregulerende effekt på villfisk"* Fiskeridepartementet , 08.07.2009
- Lite fokus på helhetlig bærekraft
- Konkurranssevridende i forhold til andre næringer

Matproduksjon forutsetter fotavtrykk, men ...

..hvordan
defineres
fotavtrykk, ..

..kulturlandskap
eller
ødelagt
natur

Konklusjon

- Det er ikke naturmiljø eller fysisk plass som er begrensingen i dag
- Begrensingen ligger i politisk tåleevne og samfunnsaksept
- Problemet med lakselus og villfisk må klargjøres / reduseres
- Klargjør behov og muligheter for mer næringsnøytrale bærekraftsprinsipper
- Nødvendig å synliggjøre og vektlegge mer helhetlig bærekraft i havbruksnæringen

Takk for oppmerksomheten

